Bijzondere appeltaart en dansende vingers

Een zelfgebakken appeltaart is nooit meer hetzelfde als je eenmaal 'De wonderbaarlijke geschiedenis van Betje Bloem' hebt gezien. Na het zien van de voorgekauwde appels, het drievoudig ritmisch gerold deeg, het met de mond gemixte beslag en de zweefduik de oven in, kijk je voortaan toch heel anders aan tegen deze oer-Hollandse verjaardagstraktatie. Het is Unieke Zaken op zijn best: pure slapstick vermengd met een vleugje poëzie.

Betje is jarig en rekent op een huis vol visite. Maar de postbode brengt geen post, de bakker loopt met zijn taart haar huisje voorbij en zelfs de melkboer heeft niks voor haar. Betje wordt er moedeloos van. Maar dan staat opeens een vrachtwagen voor haar deur en sjouwen twee mannen een grote televisie naar binnen. Niet besteld, toch bezorgd. Het is een heel bijzondere televisie, blijkt al gauw, waarop drie raadselachtige mannetjes met hoedjes door het beeld scharrelen. Tot het bordje 'storing' verschijnt. Dat is het startsein van een serie wonderlijke gebeurtenissen waarin de drie mannetjes uit de kijkkast klimmen en de boel flink op zijn kop zetten in Betje's huis. Waarna zij tot de ontdekking komt, dat ze gewoon vergeten was iemand te vertellen dat ze jarig is. En het daarna toch nog groot feest wordt.

De kracht van Unieke Zaken ligt van oudsher in beeldend theater, kleine details uitvergroten en doodgewone dingen net die draai geven waardoor ze opeens verrassend en buitengewoon komisch worden. Zoals in de ijzersterke openingsbeelden. Betje wordt, onzichtbaar voor het publiek, wakker en doet alles wat je zoal doet op de vroege ochtend. Niet voor, maar achter het decor. Een uitgestoken bloot been, een douchekop waaruit water en een ontzaglijke hoeveelheid stoom komt, een stofzuiger waarvan alleen de onwaarschijnlijk lange zuigbuis te zien is, de geluiden van een fluitketel en brekende kopjes. De kracht van illusie met weinig middelen en veel effect.

Heel mooi zijn ook de vingers die op de bovenrand van het decor regelmatig hun eigen feestje vieren, met een piepklein feestmutsje, een minuscuul roltoetertje en vrolijke verjaardagsmuziek. Of de drie mannetjes die een schaduwspel spelen. Unieke Zaken is in dit soort scènes op zijn best.

In die zin is het eigenlijk jammer dat deze voorstelling voor het doen van Unieke Zaken vrij veel gesproken tekst bevat. Want dat is nou net niet het sterke punt van de groep. Hun teksten en hun verbale acteerprestaties missen de scherpte en de spitsvondigheid die de rest van de voorstelling kenmerkt. Iets van die tekst schrappen zou deze voorstelling alleen maar nog beter maken. Neemt niet weg dat 'Betje Bloem' ook zo al voor een bijzonder vermakelijk uurtje zorgt.

SONJA DE JONG

De wonderbaarlijke geschiedenis van Betje Bloem, door Unieke Zaken. Regie: Martin Hofstra. Spel: Mirjam Morsch, Peter Bolten, Helmut Nijman en Joris Leijten. Gezien: premiere 3/2, De Vest, Alkmaar. Nog te zien: 13/2, De Krakeling, Amsterdam; 29/2, Witte Theater, IJmuiden; 25/5, De Kampanje, Den Helder.

NHD 4 Jan 2008